

KARMØY KONTROLL- OG KVALITETSUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: onsdag 29. november 2023
Tid: kl. 17.30
Sted: Karmøy Rådhus

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 959 86 977 eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som råd er. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt. Sakskartet vil bli lagt ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

SAKSLISTE:

23/23 Godkjenning av protokoll fra møtet 27.09.23

24/23 Kontroll- og kvalitetsutvalget sine oppgaver og ansvar

25/23 Revisors uavhengighetserklæring for 2023

26/23 Orientering om revisjonsstrategi og forenklet etterlevelseskontroll for 2023

27/23 Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger og plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023 - 2027 for Karmøy kommune

28/23 Forslag til møteplan for 2024

29/23 Referat- og orienteringssaker

Eventuelt

Karmøy/Aksdal, 22.11.23

Kenneth Lodden
Utvalgsleder

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Kommunedirektør (til orientering)
Varamedlemmer (til orientering)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	29.11.23	23/23
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 27.09.23**Sekretariatets forslag til vedtak:**

Protokoll fra møtet i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg den 27.09.23 godkjennes.

Vedlegg: protokoll fra møtet 27.09.23

Saksorientering

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontroll- og kvalitetsutvalgets møte den 27.09.23.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt administrasjonen og kommunestyret til orientering. Det er ikke framkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen fra forrige møte godkjennes formelt i dette møtet, og utvalgsleder vil så signere protokollen.

Aksdal, 22.11.23

Sjur Hatlen

Rådgiver/utvalgssekretær

KARMØY KONTROLL- OG KVALITETSUTVALG

PROTOKOLL

Onsdag **27. september 2023** ble det avholdt møte i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg under ledelse av utvalgets leder Tor Inge Melhus.

MØTESTED:	Karmøy rådhus, formannskapssalen
MØTESTART/SLUTT:	Kl. 17.30 – 19.30
MØTENDE MEDLEMMER:	Tor Inge Melhus (Kl), Linn Utseth (H), Maria Kalstø (MDG), Torunn Tvedt (Krf), Ørjan Fjellkårstad (Sp) og Thor Otto Lohne (Ap) til og med sak 20
MØTENDE VARAMEDLEMMER:	Ingen
FORFALL:	Espen Meidell Olsen (Frp) og 1. og 2. vara (Frp)
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Rådgiver Sjur Hatlen - Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA ROGALAND REVISJON:	Revisjonsdirektør Rune Haukaas
FRA ADMINISTRASJONEN:	Klimarådgiver Helena Hope, innkjøpssjef Christian Wikre, eiendomssjef Arvid Eikeskog, kommunalsjef oppvekst og kultur Bjørn Andersen, personal- og organisasjonssjef Gyda Dickson, kommuneplanlegger Oddrun Lund, rådgiver Turid Sønstabø og regnskapssjef Cathrine Ellingsen
ANDRE SOM MØTTE:	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTEN:	Ingen

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:**SAK 18/23 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 30.08.23****Sekretariatets innstilling:**

Protokoll fra møtet i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg den 30.08.23 godkjennes.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 27.09.23:

Protokollen ble godkjent slik den var lagt fram.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 27.09.23:

Protokollen fra møtet i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg 30.08.23 godkjennes.

SAK 19/23 ORIENTERING OM «KOMMUNENS KLIMAUTFORDRINGER» – V/KOMMUNEDIREKTØREN**Sekretariatets innstilling:**

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar kommunedirektørens redegjørelse om «Kommunens klimautfordringer» til orientering.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 27.09.23:

Eiendomssjef Arvid Eikeskog innledet og presenterte hvem fra administrasjonen som var til stede.

Klimarådgiver Helene Hope gikk gjennom FN sine 17 bærekraftsmål, som ligger til grunn for arbeidet med kommunens klimautfordringer. Videre forklarte hun om Norges klimamål om 55 prosent utslippsreduksjon av klimagasser innen 2030.

Arealplanlegger Oddrun Lund fortalte om hva Karmøy gjør for å nå sine mål. Hun gikk gjennom planstrategien laget i 2020 med overordnede planer, temaplaner og andre relevante planer. Kommunen ruller planens arealdel hvert fjerde år og har en egen del for kultur. Kommuneplanens samfunnsdel handler om livet på land og i sjø, arbeid for økonomisk vekst, og samtidig ta vare på kommunens naturressurser.

Helene Hope informerte om klima og energiplan, klimaregnskap, luftkvalitet, lukt, støv utslippskontroll, forurensning i grunnen og håndtering av akutt forurensning. Hun snakket om ulike tiltak som «sykle til jobben», hvor kommunen er best av kommunene på Haugalandet.

Avfallsanlegget i Borgaredalen satser på gjenbruk og de har et godt samarbeid med nabokommunene.

Christian Wikre redegjorde for kommunens anskaffelsesstrategi 2021 – 2025, blant annet om samfunnsansvar, bærekraft, og miljøkravene ved anskaffelser.

Medlemmene fikk svar på spørsmål om blant annet: 30 prosent reduksjon i kommunens anskaffelser, håndtering av avfall og produksjon av biokraft, om utslippssituasjonen i Karmøy og kommunens bidrag til å oppfylle nasjonale mål og planer for fortetting på allerede bebygde områder.

Leder takket for en interessant og lærerik orientering.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 27.09.23:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar kommunedirektørens redegjørelse om «Kommunens klimautfordringer» til orientering.

SAK 20/23 OPPFØLGING AV FORVALTNINGSRAPPORTEN «KOMPETANSE OG REKRUTTERING»**Sekretariatets forslag til vedtak og innstilling:**

Karmøy kommunestyre tar kommunedirektørens tilbakemelding om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Kompetanse og rekruttering» til orientering.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 27.09.23:

Rådgiver Turid Sønstabø orienterte om oppfølging av rapporten. En skriftlig tilbakemelding vil bli oversendt sekretariatet i etterkant. En handlingsplan for arbeidsmiljø rulleres årlig, og den har fokus på forebyggende innsats.

Det er etablert arbeidsmiljøgrupper på alle arbeidsplasser, som skal være en pådriver for godt arbeidsmiljø. Hun viste statistikk over fraværstallene for perioden fra 2007 til i dag. Karmøy har ikke kommet ned på samme nivå som før pandemien.

Alle ledere kurses årlig i Karmøymodellen for nærværarbeid med særlig fokus på dialogmøte 0. Bedriftshelsetjenesten er sentral i dette arbeidet med kursing og bistand gjennom hele prosessen. Sluttsamtaler gjennomføres i deler av organisasjonen. Kommunen har vært aktiv i rekruttering av lærlinger til ulike fag.

Medlemmene fikk svar spørsmål om blant annet om systemet med bedriftshelsetjeneste har virket, om det finnes tall på sykefravær i barnehage, skole, helse og omsorg og varslingsrutiner.

Utvalget var fornøyd med tilbakemeldingen og mente administrasjonen hadde fulgt opp anbefalingene på en god måte.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 27.09.23 og innstilling:

Karmøy kommunestyre tar kommunedirektørens tilbakemelding om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Kompetanse og rekruttering» til orientering.

SAK 21/23 OPPFØLGING AV FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL AV ØKONOMIFORVALTNINGEN FOR 2022**Sekretariatets forslag til vedtak:**

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar kommunedirektørens tilbakemelding til revisors uttalelse om etterlevelse av økonomiforvaltningen for 2022 til orientering.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 27.09.23:

Regnskapssjef Cathrine Ellingsen fortalte om hvordan revisor sine anmerkninger har blitt fulgt opp. Hun informerte om hva som må legges frem av dokumentasjon ved reiser, og at reiseregninger som ikke er godt nok dokumentert blir sendt i retur. Når det gjelder bevertning så er det satt inn tiltak, sendt ut mail til alle ledere og det er lagt ut informasjon på nettsiden og det sendes sporadisk ut informasjon om hva som må legges ved.

Ellingsen forklarte videre om tiltak som er gjort innen regnskap, blant annet stikkprøvekontroll.

Revisor kommenterte at kommunen hadde gitt en grundig og utfyllende tilbakemelding.

Utvalget fikk svar på spørsmål og var fornøyd med tilbakemeldingen.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 27.09.23:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar kommunedirektørens tilbakemelding til revisors uttalelse om etterlevelse av økonomiforvaltningen for 2022 til orientering.

SAK 22/23 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 27.09.23

22. Statusoversikt pr. september 2023

23. Statsforvalteren i Rogaland - Inspeksjonsrapport ved Bøvågen avløpsledning

24. Statsforvalteren i Rogaland - Rapport etter tilsyn med Karmøy kommune –

NAV- kontorets ansvar for å ivareta barns behov når familien søker økonomisk stønad

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 27.09.23:

Sekretæren gikk gjennom referatsakene. Utvalget hadde ingen merknader.

Enstemmig vedtatt i kontroll- og kvalitetsutvalget 27.09.23:

Referatsakene 22 – 24 blir tatt til orientering.

EVENTUELT

Ingen saker ble meldt eller tatt opp.

Neste møte: onsdag 29.11.23 – kl. 17.30

Foreløpige saker: opplæring, uavhengighetserklæring fra revisor, revisjonsplan, møteplan, bestilling av risiko og vesentlighetsanalyse.

Karmøy/Aksdal, 27.09.23

Tor Inge Melhus
Leder

Sjur Hatlen
Utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	29.11.23	24/23
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

KONTROLL- OG KVALITETSUTVALGET SINE OPPGAVER OG ANSVAR

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar gjennomgangen av utvalget sine oppgaver og ansvar til orientering.

- Vedlegg:**
1. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
 2. Evaluering av arbeidet i perioden 2019 - 2023

Saksorientering

Sekretariatet vil i starten av møtet ha en gjennomgang av kontrollutvalgets viktigste oppgaver og arbeidsområde. For noen av medlemmene er rollen som kontrollutvalgsmedlem ny. Flere deltok på informasjonsmøtet i Aksdal 14.11.23, og fikk noe innføring der. Det inviteres til dialog ved gjennomgangen.

Kontrollutvalgets oppgaver er omtalt i kommuneloven kapittel 23 og i «Forskrift om kontrollutvalg og revisjon» (se vedlegg). Utvalgets primæroppgaver er å se til at kommunen har en forsvarlig regnskapsrevisjon, at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll etter vedtatt plan, samt andre oppgaver på et overordnet nivå knyttet til systemkontroll.

Kontrollutvalget skal ikke være et klageorgan for enkeltvedtak eller en arena for overprøving av politiske prioriteringer, som er gjort av kommunalt folkevalgte organ. Kommunen har klageutvalg for enkeltvedtak og kommuneloven § 27 gir regler om lovlighetskontroll. Utvalget har heller ikke myndighet til å fatte vedtak som binder forvaltningen.

Det er bare kommunestyret som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver. Når det gjelder henvendelser fra andre, må utvalget selv vurdere om utvalget vil behandle henvendelsen eller ikke. Dersom kontrollutvalget skal behandle en sak, må saken ligge innenfor utvalget sitt mandatet.

Erfaringer har vist at det ikke er gunstig med for mye informasjon på en gang. Det legges derfor opp til å fordele opplæringen over det første året og senere i perioden. Da vil en komme innom temaer som forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, regnskapsrevisjon og habilitet m.m.

KARMØY KOMMUNE**Saksframlegg**

I tillegg til den informasjonen som gis i kontrollutvalgets møter, arrangeres det også årlige konferanser for medlemmene i kontrollutvalg. Den første vil være dagskonferansen for kontrollutvalg i Rogaland, som er i Sandnes 18. januar 2024.

Det blir også arrangert to store konferanser årlig for kontrollutvalgsmedlemmer. Hvert år i slutten av januar arrangerer Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin kontrollutvalgs-konferanse på Gardermoen. Dette er en stor konferanse med 7-800 deltakere fra hele landet, der både revisorer, kontrollutvalgsmedlemmer og sekretariater deltar. Dato for 2024 er satt til 31.01 – 01.02.24.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) arrangerer årlig en landskonferanse i begynnelsen av juni. Denne konferansen er for kontrollutvalgsmedlemmer og sekretariater, og er mindre enn NKRF's konferanse med 2-300 deltakere. Kontrollutvalget er også medlem av denne organisasjonen, og har stemmerett på FKT's årsmøte. Dato for denne konferansen er 4. - 5. juni 2024.

Vi viser ellers til sekretariatet sine nettsider www.kontrollutvalgene.no. Der finner man informasjon om tidligere møter, protokoller og forvaltningsrevisjonsrapporter fra alle kontrollutvalgene på Haugalandet. Nettsidene har også lenke til aktuelle lover, «Kontrollutvalgsboka», m.m.

Kontrollutvalgsboka er en praktisk håndbok som tar for seg svært mye av det som omhandler kontrollutvalgets ansvar og oppgaver.

Medlemmene, som var med i forrige periode, har gjort en evaluering av arbeidet og kommet med innspill. Dette tenker vi kan være nyttige erfaringer, som det nye utvalget kan ha glede av. En samlet oppsummering av tilbakemeldingene er lagt ved saken som vedlegg.

Aksdal, 22.11.23

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Dato	FOR-2019-06-17-904
Departement	Kommunal- og distriktsdepartementet
Ikrafttredelse	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023
Endrer	FOR-2004-06-15-905 , FOR-2004-06-15-904
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2018-06-22-83-§23-2 , LOV-2018-06-22-83-§24-2 , LOV-2018-06-22-83-§24-4
Kunngjort	27.06.2019 kl. 16.15
Korttittel	Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 17. juni 2019 med hjemmel i [lov 22. juni 2018 nr. 83](#) om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) [§ 23-2](#), [§ 24-2](#) og [§ 24-4](#).

Kapitteloversikt:

- [Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv. \(§§ 1 - 7\)](#)
- [Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll \(§§ 8 - 15\)](#)
- [Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere \(§§ 16 - 21\)](#)
- [Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser \(§22\)](#)

Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv.

§ 1. Rammer for kontrollutvalgets myndighet

Kontrollutvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer eller andre kommunale organer.

§ 2. Kontrollutvalgets rolle i fastsettelsen av budsjettet for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter [kommuneloven § 14-3](#) tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

§ 3. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor
- regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i [kapittel 2](#) og 3.

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter [kommuneloven § 24-7](#) til [§ 24-9](#) blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

§ 4. Kontrollutvalgets rapportering om forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

§ 5. *Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om revisjoner og eierskapskontroller*

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

§ 6. *Innkallinger til møte i kontrollutvalget*

Innkallinger til møte i kontrollutvalget skal sendes til utvalgets medlemmer, ordfører eller fylkesordfører og kommunens eller fylkeskommunens oppdragsansvarlige revisorer.

§ 7. *Sekretariatets oppgaver*

Sekretariatet skal forberede sakene for kontrollutvalget og skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet. Sekretariatet skal også påse at kontrollutvalgets vedtak blir iverksatt.

Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

§ 8. *Ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse av revisor*

Når kommunen eller fylkeskommunen har egen revisjon, er det kommunestyret eller fylkestinget selv som ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens leder. Kontrollutvalget innstiller i slike saker. Revisjonens leder ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens øvrige ansatte.

§ 9. *Revisjonsplikt, valg av regnskapsrevisor og kvalifikasjonskrav*

Plikten til å utføre regnskapsrevisjon gjelder for alle kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper etter [kommuneloven § 14-6](#) første ledd.

Kommunestyret og fylkestinget velger hvem som skal være regnskapsrevisor for hver av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper og årsberetninger.

Den oppdragsansvarlige for regnskapsrevisjon etter kommuneloven skal ha en bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon. En person som var oppdragsansvarlig revisor i en kommune eller fylkeskommune 1. juli 2004, kan likevel fortsette som oppdragsansvarlig i den samme kommunen eller fylkeskommunen, selv om personen ikke oppfyller kravet i første punktum.

Representantskapet skal velge regnskapsrevisor når et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefelleskap etter [kommuneloven § 14-8](#) første ledd utarbeider eget årsregnskap og egen årsberetning, og det ikke er fastsatt noe annet i samarbeidsavtalen.

§ 10. *Utpeking av oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og oppdragsansvarlig revisor for eierskapskontroll*

Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.

§ 11. *Krav ved bytte av regnskapsrevisor*

Før en revisor tar på seg ansvaret for regnskapsrevisjon etter kommuneloven, skal revisoren be om en uttalelse fra den reviderte virksomhetens forrige revisor om det foreligger forhold som tilsier at en ny revisor ikke bør ta på seg oppdraget. Den forrige revisoren skal uten ugrunnet opphold opplyse skriftlig til den nye revisoren om begrunnelsen for sin fratreten.

Hvis en revisor sier fra seg et oppdrag og fraråder en annen revisor å ta på seg oppdraget, skal revisor dokumentere begrunnelsen for å fratre og for rådet. Også den nye revisoren skal dokumentere sin begrunnelse for å ta på seg oppdraget i strid med den forrige revisorens råd.

Hvis det kan ha betydning for den framtidige revisjonen, skal den forrige regnskapsrevisoren uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger og dokumentasjon om revisjonsoppdraget til den nye revisoren.

§ 12. Regnskapsrevisors rett til å si fra seg et oppdrag

Når en kommune eller fylkeskommune deltar i et interkommunalt revisjonssamarbeid, eller har inngått avtale med en annen regnskapsrevisor, har regnskapsrevisoren rett til å si fra seg oppdraget hvis

- a. revisoren har avdekket og påpekt vesentlige brudd på lov eller forskrift som den reviderte virksomheten er underlagt, og virksomheten ikke iverksetter tiltak som er nødvendige for å rette opp forholdene
- b. revisoren ikke gis mulighet til å oppfylle sine plikter etter lov eller forskrift
- c. det foreligger andre særlige grunner.

Revisor skal gi kontrollutvalget og den revisjonspliktige rimelig forhåndsvarsel før vedkommende sier fra seg oppdraget som revisor.

§ 13. Overføring av revisjonsoppdrag ved sammenslutning eller omorganisering av revisors virksomhet

Hvis flere revisjonsselskaper slår seg sammen, viderefører det nye selskapet de revisjonsoppdragene som selskapene hadde før sammenslutningen. Det samme gjelder ved selskapsrettslig omorganisering av et revisjonsselskap, og når en personlig drevet revisjonsvirksomhet tas opp i et revisjonsselskap.

Overføring av revisjonsoppdrag etter første ledd begrenser ikke oppdragsgiverens adgang til å bytte revisor.

Et selskap eller en person som nevnt i første ledd skal uten ugrunnet opphold gi skriftlig melding til oppdragsgiveren om sammenslutning, omorganisering eller opptak.

§ 14. Uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til kommunedirektøren, kommunerådet eller fylkesrådet.

Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til det kommunale eller det fylkeskommunale foretaket, aksjeselskapet eller interkommunale selskapet som er gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Revisor skal sende et utkast til rapport om eierskapskontroll til uttalelse til selskapet som er omfattet av eierskapskontrollen og til den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierfunksjon.

Uttalelsen skal i sin helhet fremgå av rapporten.

§ 15. Krav til revisjonskriterier

Revisor skal etablere revisjonskriterier for det enkelte revisjonsprosjektet.

Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere

§ 16. Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

§ 17. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er

- a. revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken
- b. revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere
- c. revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere
- d. slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

Revisor kan ikke

- a. ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen
- b. ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av
- c. være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap
- d. delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren
- e. utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet
- f. yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver
- g. opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter [domstolsloven § 218](#).

§ 19. Krav til egenvurdering av uavhengighet

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune, skal løpende vurdere sin uavhengighet.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

En skriftlig egenvurdering om revisjonens uavhengighet skal følge alle tilbud om revisjon.

§ 20. Unntak fra taushetsplikten for revisor og revisors medarbeidere

Revisors taushetsplikt etter [kommuneloven § 24-2](#) femte ledd gjelder også for revisors medarbeidere.

Hvis det i forbindelse med et revisjonsoppdrag eller annen kontroll framkommer forhold som gir grunn til mistanke om at det er begått en straffbar handling, kan revisor og revisors medarbeidere underrette politiet uten hinder av taushetsplikten. Hvis det er åpnet etterforskning i en straffesak, kan revisor og revisors medarbeidere uten hinder av taushetsplikten avgi forklaring og framlegge dokumentasjon til politiet om revisjonsoppdrag eller annen kontroll.

Hvis det er nødvendig for at skatteetaten skal kunne utføre sine kontrolloppgaver, kan revisor og revisors medarbeidere uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger til skatteetaten om en persons forbindelse med kommunen eller fylkeskommunen.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at kontrollører som er engasjert av bransjeorganisasjoner, kan kontrollere hvordan revisjonen er utført.

§ 21. Krav til dokumentasjon av revisors virksomhet

Revisor skal dokumentere hvordan revisjonen er gjennomført og resultatet av revisjonen. Dokumentasjonen skal kunne underbygge og gi grunnlag for å etterprøve revisors konklusjoner. Forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter eller feil, skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg.

Ved rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten skal revisor dokumentere oppdragets art, omfang og en eventuell anbefaling.

Revisor skal oppbevare dokumentasjonen på en ordnet og betryggende måte i minst 10 år.

Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser

§ 22. Ikrafttredelse og opphevelse av andre forskrifter

Forskriften trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023.¹

Fra samme tidspunkt oppheves [forskrift 15. juni 2004 nr. 905](#) om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner og [forskrift 15. juni 2004 nr. 904](#) om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.

1 Antas å være 1 november 2019, se [vedtak 3 okt 2019 nr. 1294](#).

-
-
-

Bruerveiledning

?

Samlet evaluering av arbeidet i kontrollutvalget i valgperioden 2019 - 2023

Nr.	Spørsmål	Svar
1	Klarer kontrollutvalget å fylle kontroll-funksjonen på en god måte? Hva kan gjøres bedre?	Så best en kan. Ja, men det kan til tider gis et inntrykk av at administrasjon, sekretariat og revisor i en del tilfeller vegrer seg for å ta tak i ubehagelige saker
2	Er antall møter tilstrekkelig i forhold til saksmengden?	Ja
3	I hvilken grad blir møtene gjennomført på en effektiv og engasjerende måte? Hva kan gjøres bedre?	Som oftest gjennomført på en god måte. Være mer presis når saken er ferdig debattert, og at enkeltpersoner må godta avgjørelsen/vedtaket selv om personen ikke får det svar/behandlingen en kunne ønske. OK, fokus på kontrollfunksjonen ved presentasjoner. Ikke alltid relevant. Svært bra. Jeg opplever en god og engasjerende meningsutveksling rundt bordet, men stor grad av konsensusbasert beslutningstaking
4	I hvilken grad har utvalget hatt økonomiske rammer til å gjennomføre oppgavene på en god måte?	OK. I stor grad. Med unntak av et tilfelle, har utvalget vært i stand til å utføre sitt oppdrag innenfor tilmålte rammer.
5	Hvordan blir kontrollutvalget oppfattet av andre sentrale aktører, slik som kommunestyret og administrasjonen?	Positivt. Vet ikke. I all hovedsak bra, men det har vært tilfeller av detaljstyring fra kommunestyret. Kommunikasjon med administrasjonen har vært positiv.
6	Har kommunestyret og administrasjonen forståelse av hvilken rolle og ansvar utvalget har? Hvordan kan utvalget bidra til en god forståelse?	Ja. Ved å ha fokus på mandatet når man inviterer til presentasjoner. Det vil jeg si, men det har vært tilfeller hvor sentrale personer fra administrativt og politisk hold har forsøkt å påvirke kontrollutvalgets behandling. Dette er uheldig da det er essensielt at utvalget skal være uavhengig.
7	Er det klare roller og klar ansvarsdeling mellom utvalget, kommunestyret og administrasjonen?	Ok Ja
8	I hvilken grad er kontrollutvalget synlig nok på kommunens hjemmeside?	Kunne vært mer synlig. I stor grad. Synlig nok, da det kommer en rekke henvendelser fra kommunens innbyggere. Det kan muligens kommuniseres tydeligere at vårt mandat er å avdekke systematiske feil i kommunens drift, og ikke et klageorgan for politiske vedtak.
9	Bør kontrollutvalget gjøre mer og/ eller mindre av noe?	Vet ikke. Nei. Legge til rette for at revisor kan delta elektronisk på møter, hvor det ikke er nødvendig med fysisk oppmøte.
10	Hvordan fungerer samhandlingen med revisor? Hva kan gjøres bedre?	Godt samarbeid. Bra. I all hovedsak bra.
11	Hvordan fungerer arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll?	Godt. Bra. Svært bra.
12	Hvordan fungerer samhandlingen med sekretariatet? Hva kan gjøres bedre?	Ok. Svært bra.
13	Hvilke forbedringstiltak kan gjennomføres?	Legge inn saksdokumentene i Pdf med merking for hver sak/dokument, så man enkelt kan finne relevant dokument. Ta tak i punktene nevnt ovenfor.
14	Kontrollutvalget og henvendelser: - fra innbyggere - ansette - andre folkevalgte	Nevnt tidligere.

Nr.	Spørsmål	Svar
15	Hva bør folkevalgtopplæringen for det nye kontrollutvalget inneholde og hvor omfattende bør det være?	Viktig med god innføring. Hvilken rolle en har. Hvem er aktører i møtet, revisjon. Faguttrykk. Lovverk. Fokus på mandat og rolleforståelse kan bedres, så møtene blir mer effektive. Forklare vårt mandat.
16	Folkevalgtopplæringen for kommunestyret: - Bør kontrollutvalget få delta her? Bør roller og ansvar for kontrollutvalget presenteres her?	Nei, egen opplæring, da det er helt spesielle regelverk for kontrollutvalget. Ville heller hatt eget «opplæringsmøte» spesifikt for dette utvalget. Gjerne i første møte etter valget. Ja. Det er nyttig å få innsyn i de politiske prosessene.
17	Annet	Klima i møtene har veldig godt, med god respekt for hverandre. Orienteringene fra kommunen om kommunens oppgaver har vært lærerikt.

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	29.11.23	25/23
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

REVISORS UAVHENGIGHETSERKLÆRING FOR 2023**Sekretariatets forslag til vedtak:**

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar de framlagte uavhengighetserklæringene av 22.06.23 fra Rogaland Revisjon IKS til orientering.

Vedlegg: revisors egenerklæring

Saksorientering:

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kap. 3 (§§ 16 – 21) slår fast at oppdragsansvarlig revisor for kommuner skal være uavhengig og ha godandel. Forskriften slår også fast at oppfølging av dette kravet ligger til kontrollutvalget, jfr. § 3 – «*påse.... at regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kap. 2 og 3*».

I følge kommunelovens § 24-4 skal den som foretar revisjon for en kommune ikke ta oppdrag for kommunen dersom revisor eller revisors nærstående har en slik tilknytning til kommunen at den kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. I tillegg sier forskriftens §§ 16-21 noe om hvilke krav som stilles for at revisor skal være uavhengig, og hvilke begrensninger som finnes for revisor ved gjennomføring av revisjonsoppdraget.

Vurdering:

I følge forskriftens § 19 skal oppdragsansvarlig revisor årlig, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er bare oppdragsansvarlig revisor som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Revisor gjør i vedlagte erklæring rede for sin uavhengighet overfor kommunen i samsvar med kravene i kommuneloven og i revisjonsforskriften. Det går her fram at det ikke foreligger noe som tilsier at de utvalgte fra Rogaland Revisjon IKS ikke er uavhengig i forhold til Karmøy kommune. Erklæringen gis på revisors eget ansvar og skal ikke godkjennes av kontrollutvalget, men tas til orientering.

Aksdal, 22.11.23

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

Til kontrollutvalget i Karmøy kommune

VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHET OVERFOR KARMØY KOMMUNE

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Rogaland Revisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnende har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Karmøy kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Karmøy kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Karmøy kommune.

Stavanger, 22.06.2023
Rogaland Revisjon IKS

Svein Kvalvåg

Svein Kvalvåg
Oppdragsansvarlig

Til kontrollutvalget i Karmøy kommune

VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHET OVERFOR KARMØY KOMMUNE

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Rogaland Revisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egen vurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Karmøy kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Karmøy kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Karmøy kommune.

Stavanger, 22.06.2023
Rogaland Revisjon IKS

Silje Nygård
Leder forvaltningsrevisjon

Til kontrollutvalget i Karmøy kommune

VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS UAVHENGIGHET OVERFOR KARMØY KOMMUNE

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Rogaland Revisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

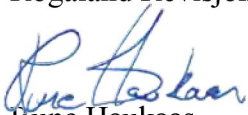
Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnende har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Rogaland Revisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Karmøy kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Karmøy kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Karmøy kommune.

Stavanger, 22.06.2023
Rogaland Revisjon IKS

Rune Haukaas
Revisjonsdirektør

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	29.11.23	26/23
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

ORIENTERING OM REVISJONSSTRATEGI OG FORENKLA ETTER- LEVINGSKONTROLL FOR 2023

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar revisors gjennomgang om revisjonsstrategi og plan for forenklet etterlevelsesk kontroll for revisjonsåret 2023 til orientering.

Saksorientering

Etter kommuneloven § 23-2 bokstav a skal kontrollutvalget "påse at kommunens ... regnskaper blir revidert på en betryggende måte". Tilsynet blir gjennomført ved at revisjonen rapporterer til kontrollutvalget om de ulike trinnene i revisjonsprosessen. Rapporteringen dekker både planlegging, gjennomføring og oppsummering av arbeidet.

I følge kommuneloven § 24-2 og god kommunal revisjonsskikk (GKR) skal revisor planlegge sitt arbeid, og da med årlig å utarbeide en plan for revisjon av regnskapet. Dette er et internt dokument som styrer det arbeidet revisor må gjøre for å kunne godkjenne regnskapet.

Regnskapsåret avsluttes ikke før regnskap for 2023 er avlagt våren 2024. Hovedarbeidet i det enkelte regnskapsår starter derfor ikke før om høsten.

Rogaland Revisjon IKS har varslet at de har utarbeide en slik plan for Karmøy kommune. Revisor vil presentere planen/strategien i møtet.

Revisor vil i tillegg orientere om forenklet etterlevelsesk kontroll (FEK). Etter kommunelovens § 23-2 skal kontrollutvalget bl.a. påse «....at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak....».

Etter kommuneloven § 24-9 skal revisor basere FEK på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse om resultatet av kontrollen.

Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

KARMØY KOMMUNE**Saksframlegg**

Formålet med FEK er å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Revisor vil gi en muntlig orientering til utvalget om hovedinnholdet i sitt arbeid.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 pålegger også oppdragsansvarlig revisor årlig, og ellers ved behov, å avgi en skriftlig vurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Uavhengighetserklæringen for 2023 legges fram for kontrollutvalget i samme møtet som orientering om revisjonsstrategi og FEK.

Kontrollutvalgets behandling av revisjonsstrategi og evt. informasjon om regnskapsrevisjonen så langt i 2023, vil altså være et ledd i å se til at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte og at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Slik sekretariatet ser det, bør kontrollutvalg få anledning til å komme med innspill til fokusområde i interimrevisjonen som skal gjennomføres, evt. senere revisjoner, dersom de ønsker det, selv om det er revisjonen som fastsetter den endelige revisjonsplanen.

Konklusjon

Dersom det ikke kommer fram noe spesielt i møtet, blir det anbefalt at kontrollutvalget tar informasjonen fra Rogaland Revisjon til orientering.

Aksdal, 22.11.23

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	29.11.23	27/23
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

BESTILLING AV RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERINGER OG PLANER FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2023 - 2027 FOR KARMØY KOMMUNE

Sekretariatets forslag til vedtak:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg bestiller risiko- og vesentlighetsvurdering og Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023 - 2027 for Karmøy kommune ifølge vedlagt prosjektmandat.

Rammen blir satt til 210 timer.

Vedlegg: prosjektmandat fra Rogaland Revisjon, september 2023

Saksorientering

Kontrollutvalget skal i tråd med ny kommunelov § 23-2 annet ledd «*minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at bystyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner*» og etter kommunelov § 23-4 «*utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.*»

Det er bystyret selv som skal vedtak ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll etter innstilling fra kontrollutvalget. Planen skal «*baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper*». «*Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.*»

Kontrollutvalget må ha en prosess der en ber om innspill fra både politisk og administrativt hold, før planene blir gjort klar for behandling i kommunestyret i løpet av 2024.

Rogaland Revisjon har vært revisor for Karmøy kommune siden 2021 og kjenner organisasjonen godt. Det gjør at selskapet vil ha et godt grunnlag for å gjennomføre dette arbeidet på en god måte.

I løpet av 2024 må kontroll- og kvalitetsutvalget utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og en plan for eierskapskontroll. Det vil være formålstjenlig og kostnadssparende å gjennomføre arbeidet med begge planene samlet.

KARMØY KOMMUNE**Saksframlegg****Sekretariatets vurderinger**

Sekretariatet vil foreslå følgende tidsplan for utarbeidelse av ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll:

- februar: diskutere og vurdere risikoer innenfor kommunen sine ansvarsområder,
- mai: revisor presenterer risiko- og vesentlighetsanalysen. Kontrollutvalget gjør sine prioritering av de enkelte prosjektene, med bakgrunn i analysen,
- september: forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll blir lagt fram for utvalget for endelig godkjenning og videresendelse til bystyret,
- november: plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023 – 2027 er vedtatt.

I kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2024 er det lagt inn 700 timer til kjøp av revisjonstjenester. Dette er i tillegg til ordinær regnskapsrevisjon. Utvalget vil ha mulighet for å bestille omtalte ROV analyse og planer, samt 1 - 2 forvaltningsrevisjonsprosjekter i løpet av 2024.

Aksdal, 22.11.23

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

PROSJEKTMANDAT

Risiko- og vesentlighetsvurdering og Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Karmøy kommune, 2023

BAKGRUNN

Forvaltningsrevisjon er et viktig redskap for de folkevalgte kontroll med kommunens administrasjon og beslutningsgrunnlag.

Kontrollutvalget (KU) skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskap. Hensikten med vurderingen er å identifisere på hvilke områder det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.¹

OPPDRAGET

En ROV skal gi et oversiktsbilde av den kommunale virksomheten, og gi KU et grunnlag for å utarbeide plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Den skal gi et helhetlig risikobilde av kommunens virksomheter, og bidra til å se ulike risikofaktorer på tvers av sektorer og områder.

Kommunelovens formålsparagraf peker blant annet på at kommunen skal ha et fungerende lokaldemokrati og en tillitsskapende forvaltning. I tillegg skal kommunen yte tjenester og drive samfunnsutvikling til det beste for innbyggerne, samt legge til rette for utøvelse av offentlig myndighet. Loven skal også bidra til at kommuner skal være effektive, tillitsskapende og bærekraftige.

For å strukturere analysen deles den inn i to områder:

- Lokaldemokrati og tillitsskapende forvaltning, inkludert eierskap og selskaper
- Tjenesteyting, myndighetsutøvelse og samfunnsutvikling

¹ Kommuneloven §§ 23-3 og 23-4.

Effektivitet og bærekraft er aktuelle problemstillinger innenfor begge områdene.

Bestilling:

Utarbeidelse av *Risiko- og vesentlighetsvurdering* og *Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll* for kommende periode, 2023-2027.

Formål:

Formålet er å gi kontrollutvalget et risikobilde av hele kommunens virksomhet og identifisere behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll samt utarbeide *Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023-2027*.

Risiko- og vesentlighetsvurderingens struktur:

- Identifisere relevante områder og tema
- Identifisere og analysere risikofaktorer som kan bidra til manglende måloppnåelse og vurdere områdets vesentlighet:
 - Lokaldemokrati og tillitsskapende forvaltning, inkludert eierskap og selskaper
 - Fungerer lokaldemokratiet som forutsatt i kommuneloven?
 - Har kommunen en tillitsskapende forvaltning?
 - Tjenesteyting, myndighetsutøvelse og samfunnsutvikling
 - Produserer kommunen de tjenestene innbyggerne har krav på, og skjer myndighetsutøvelse og produksjon på en rasjonell og effektiv måte?
- Risiko- og vesentligvurdering av aktuelle prosjekt/tema

Risiko- og vesentlighetsvurderingen danner grunnlaget for plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll for perioden 2023-2027.

DEFINISJONER

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, jfr. kommuneloven § 23-3.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak eller anerkjente prinsipper for eierstyring. Ofte gjennomføres undersøkelser i selskaper som en kombinasjon av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll:

- Det føres kontroll med at den som utøver eierinteresser gjør det i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).
- Deretter ser man nærmere på utvalgte tema ved selskapets virksomhet gjennom forvaltningsrevisjon, for eksempel regeletterlevelse, selvkost eller lignende.

Risiko- og vesentlighetsvurdering. Risiko i kommunen må ses i forhold til forventningene om at kommunen skal nå sine målsettinger, ha en effektiv drift og etterleve regelverket. I risikovurderingen skal det foretas en vurdering av hvilke konsekvenser det kan få dersom de enkelte risikofaktorer inntreffer, og sannsynligheten for at det vil skje. Når man har identifisert og vurdert de ulike risikofaktorene, og kjenner hvilke risikoreduserende styrings- og kontrolltiltak som er iverksatt, må det foretas en vurdering av hvor vesentlig de ulike risikofaktorene er i forhold til virksomhetens målsettinger².

Vesentligheten vurderes ut ifra områdets økonomiske, samfunnsmessige eller prinsipielle betydning.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen kan oppsummeres med følgende figur:

Som vist i figuren over identifiseres grader av risiko og vesentlighet. Det vil bli benyttet fargeskala for å angi risiko og vesentlighet som lav (grønn), middels (gul) eller høy (rød). Den samlede risiko- og vesentlighetsvurderingen angir hvor aktuelt det vurderes å foreta en forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll innenfor gitte området eller selskapet.

² NKRF, Veileder i risiko- og vesentlighetsvurdering, s.14. Hentet fra https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/ROV-veileder_oppdatert-fastsatt_av-styret_3.12.2019.pdf

AVGRENSNING

Risikoanalysen avviker noe fra tradisjonelle risikoanalyser, men følger i stor grad den samme logikken. Tradisjonelle risikoanalyser kretser rundt følgende spørsmål: Hva kan gå galt? Hva er sannsynligheten for at de uønskede hendelsene inntreffer? Hvilke konsekvenser kan de uønskede hendelsene medføre? En uønsket hendelse kan for eksempel være fastsatte mål som ikke blir nådd eller brudd på regelverk. Disse spørsmålene er knyttet opp mot sannsynligheten for at hendelsen skjer og hvor stor konsekvensen er.

I denne risikoanalysen er fokus imidlertid ikke kun rettet mot hva som kan gå galt eller at mål ikke blir nådd, men hva som vil være sentrale utfordringer for kommunen i årene fremover. En rød markering trenger derfor ikke bety at det står dårlig til i kommunen på området, men at det kan være en sentral utfordring innenfor et viktig område.

Det er viktig å understreke at risiko- og vesentlighetsvurderingene er skjønnsmessige vurderinger basert på foreliggende informasjon, erfaringer og innspill. Den gjennomføres på et overordnet nivå, og har ikke til formål å beskrive alle risikoområder. Hensikten er å identifisere områder med størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

METODE

I arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderingen legges det til rette for involvering av blant annet kontrollutvalget, kommunedirektørens ledergruppe og tillitsvalgte/verneombud.

Plan for gjennomføring:

- *Dokumentanalyse*
 - Gjennomgang av relevante planer og rapporter fra kommunen. Vi vil også se på tilsyn som er gjennomført og eventuelt planlagt i kommunen. Hensikten er å få et overblikk over kommunens mål og strategier, og avdekke områder med risiko eller behov for forbedring. Rogaland Revisjons informasjon og kjennskap til kommunene både gjennom kontroller, regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller, vil også være en del av grunnlaget for analysen.
- *Analyse av statistikk*
 - Vi vil gjennom relevant statistikk undersøke om det er områder der kommunen skiller seg fra andre kommuner, fylket og eventuelt landet (uten Oslo). Sammenlikninger kan gi indikasjoner på risikoområder som det kan være relevant å undersøke nærmere.
- *Prosessmøte/ workshop*
- *Gjennomgang av selskapsopplysninger*
 - Det vil bli innhentet opplysninger om selskaper som kommunen har eierinteresser i.
- *Risiko- og vesentlighetsvurdering – vedtak*

- Endelig risiko- og vesentlighetsvurdering vil bli lagt frem for kvalitets- og kontrollutvalget for vedtak. Analysen vil danne grunnlaget for plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll de neste fire årene.
- *Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023-2027 - vedtak*
 - Planen behandles og vedtas i kvalitets- og kontrollutvalget for vedtak.

FREMDRIFTSPLAN

- *Forberedelser og oppstart – høsten 2023*
- *Avslutting – mai/juni 2024*

Framdriftsplanen forutsetter et tett samarbeid med kommunen og andre aktuelle.

PROSJEKTTEAM

Prosjektet vil bli gjennomført under ledelse av oppdragsansvarlig Silje Nygård, leder for forvaltningsrevisjon.

OMFANG

Tidsanslag til prosjektplanlegging, kartlegging, analyser og rapportering er 210 timer.

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	29.11.23	28/23
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

FORSLAG TIL MØTEPLAN FOR 2024

Sekretariatets forslag til vedtak:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg vedtar følgende møteplan for 2024:

onsdag: 07.02, 13.03, 08.05, 19.06, 21.08, 25.09, 30.10 og 27.11 – kl. 14.00

Utvalgssekretær kan i samråd med leder endre møtedato ved behov.

Saksorientering

Det er med utgangspunkt i tidligere års møtefrekvens satt opp et forslag til møteplan for 2024 med 8 møter i året. Møtedag blir videreført til onsdager. Møtestart blir foreslått endret til kl. 14.00. Dette for å redusere antall kveldsmøter og belastningen med kveldsarbeid for administrasjonen, revisor og sekretariat. Det vil være opp til medlemmene å vurdere møtetidspunkt.

Møtene er åpne for publikum og presse. Datoene legges ute på kommunens nettside. Det er derfor viktig at møteplanen blir mest mulig korrekt.

Formannskapet kan ikke gjøre vedtak i regnskapssaken før den er behandlet i kontrollutvalget. Dato for dette møtet vil derfor være avhengig av når det er planlagt behandling av årsberetning og regnskap i formannskapet.

Det er også mulighet for å ha ekstra møter hvis det blir behov for det.

Aksdal, 22.11.23

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	29.11.23	29/23
Saksansvarlig	Arkivkode	
Sjur Hatlen	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 29.11.23**Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:**

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar referatsakene 25 – 34 til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg går ikke videre med henvendelsen fra Danielsen da den ikke hører inn under utvalget sitt mandat. Utvalget tar med det henvendelsen omhandler i arbeidet med ROV-analyse og ny plan for forvaltningsrevisjon.

Vedlegg:

- 25. Statusrapport pr. november 2023
- 26. Kst-vedtak 23.10.23 sak 93/23 val av kontrollutvalg 2023-2027
- 27. Kst.vedtak 20.11.23, sak 102/23 – oppfølging av revisjonsrapport «kompetanse...»
- 28. Innkalling til representantskapsmøte 08.12.23 – Haugaland Vekst IKS
- 29. Invitasjon til dagskonferanse i Sandnes 18.01.24 – program blir ettersendt når det er klart
- 30. Invitasjon til NKRF's kontrollutvalgskonferanse 1. – 2. februar – se www.nkrf.no
- 31. «Kontrollutvalget er verken klageinstans eller domstol» – Kommunal rapport 24.07.23
- 32. «Kommunestyret må kjenne sitt kontrollansvar» – Kommunal rapport 19.09.23
- 33. Brev fra Jon Tomas Danielsen av 20.11.23
- 34. Kopi av svarbrev til Danielsen av 22.11.23

Saksorientering:

Vedlagt følger de opplistede tema (brev, melding og liknende) til utvalgets orientering.

Pkt. 33 – 34 henvendelse fra Danielsen

Sekretariatet har mottatt vedlagt brev med vedlegg fra Jon Tomas Danielsen. Kontroll- og kvalitetsutvalget skal som kjent ikke behandle enkeltsaker eller være et klageorgan.

Utvalget kan diskutere henvendelsen, og eventuelt be kommunedirektøren om en orientering om saksforholdet Danielsen tar opp på et overordnet nivå.

Sekretariatet mener dette er en enkeltsak som ikke hører inn under utvalgets mandat, og vil anbefale at utvalget tar med det henvendelsen omhandler som et innspill til arbeidet med ROV analyse og ny plan for forvaltningsrevisjon.

Aksdal, 22.11.23

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg – Statusoversikt - november 2023

Saker fra bestilling til behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget

Tema	Bestilling	Tidsbruk	Status	Ferdig	Merknad
ROV-analyse og planer for forvaltningsrevisjon	29.11.23	210 timer	Prosjektmandat er ferdig	Våren 2024	
BPA-ordningen	08.02.23	400 timer	Prosjektmandat ferdig	1. møte 2024	

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i utvalget

Forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll	Bestilt KU	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Oppfølging i KU/KST	Merknad
Kompetanse og rekruttering	16.02.22	28.09.22	17.10.22	27.09.23/ 20.11.23	

Tidligere prosjekter i perioden

Tema	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Fulgt opp i KU/KST	Merknad
Kvalitets- og journalsystem	26.08.20	17.03.21	28.06.21	23.03.22/ 09.05.22/	Oppfølging KST 20.03.23
Kommunale havner og kaianlegg	16.06.21, og 23.03.22	08.02.23	20.03.23	Ingen oppfølging	400 t.
Tidlig innsats	05.02.20	17.06.20	21.09.20	20.09.21	KPMG AS
Personvern	23.01.19	25.09.19	25.11.19	23.01.21	KPMG AS
Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024	03.12.19	26.08.20	26.08.20		KPMG AS
Plan for eierskapskontroll 2020-2024	03.12.19	26.08.20	26.08.20		KPMG AS

093/23 Valg av kontrollutvalg for perioden 2023-2027

23.10.2023 Kommunestyret

Behandling

Ordfører foreslo at valget ble foretatt ved avtalevalg med mindre noen av representantene krever forholdsvalg jf. kommuneloven § 7-7 jf. § 7-5.

Kommunestyret var enstemmig i at kontrollutvalget skulle velges ved avtalevalg. Det skal i avstemning ved valg av leder og nestleder i et organ også gis mulighet til å stemme blankt. Thorheim(KL) ba om gruppemøte for å gjennomgå listen over kandidater til de ulike vervene. Ordfører innvilget 15 minutters gruppemøte til kl. 18.05.

Thorheim (KL) ba om nytt gruppemøte for å diskutere mandatfordeling.

Thorheim (KL) trakk forslaget om nytt gruppemøte på vegne av KL.

Grønningen (Sp) foreslo følgende rettelse som vara for Olaug Vikingstad (Sp):

Johannes Nyhamn

Marit Sandve Risdal

Marianne C. Skeie

Nilsen (Ap) fremmet følgende fellesforslag til nytt kontrollutvalg for kommunestyreperioden 2023- 2027 på vegne av alle partiene i kommunestyret:

Medlemmer

Kenneth Lodden (FrP)

Anne Margrethe Sletten (KL)

Jan Mathiesen (Ap)

Ellinor Skjelstad (Ap)

Anne Jeanette Sletten (H)

Sigve Medhaug (KrF)

Jan Grüner (INP)

Olaug Vikingstad (Sp)

Varamedlemmer

Elvira Kristin Svendsen (FrP) Hans Torbjørn Liestøl (FrP) Øivind Choe Levinsen (FrP)

Rune Skådel (KL)

Sølve Solheim (Ap)

Karin Elisabeth Berndtsson (Ap)

Mohamud Mohamud (H) og Magne Andreas Vea (H)

Møyfrid Byrkjeland Klovning (KrF), Torunn Tvedt (KrF) Svein Åge Susort (KrF)

Jan Ove Langøy (INP), Benjamin Hevrøy (INP) Annie Kristiansen (INP)

Johannes Nyhamn (Sp) Marit Sandve Risdal (Sp) Marianne C. Skeie (Sp)

Fellesforslaget fremsatt av Nilsen (Ap) enstemmig vedtatt.

Ordfører (H) foreslo følgende til leder av kontrollutvalget:

Kenneth Lodden (FrP)

Forslaget fremsatt av ordfører ble enstemmig vedtatt.

Ordfører foreslo følgende til nestleder av kontrollutvalg:

Anne Margrethe Sletten (KL)

Forslaget fremsatt av ordfører ble enstemmig vedtatt.

KST- 093/23 Vedtak:

Medlemmer

Kenneth Lodden (FrP)

Anne Margrethe Sletten (KL) Rune Skådel (KL)

Jan Mathiesen (Ap)

Varamedlemmer

Elvira Kristin Svendsen (FrP) Hans Torbjørn Liestøl (FrP) Øivind Choe Levinsen (FrP)

Rune Skådel (KL)

Sølve Solheim (Ap) Ellinor Skjelstad (Ap)

Anne Jeanette Sletten (H)	Karin Elisabeth Berndtsson (Ap)
Sigve Medhaug (KrF)	Mohamud Mohamud (H) Magne Andreas Veia (H)
	Møyfrid Byrkjeland Klovning (KrF) Torunn Tvedt (KrF)
	Svein Åge Susort (KrF)
Jan Grüner (INP)	Jan Ove Langøy (INP) Benjamin Hevrøy (INP)
	Annie Kristiansen (INP)
Olaug Vikingstad (Sp)	Johannes Nyhamn (Sp) Marit Sandve Risdal (Sp) Marianne C. Skeie (Sp)

Leder:

Kenneth Lodden (FrP)

Nestleder:

Anne Margrethe Sletten (KL)

Innkalling

REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND VEKST IKS 3/23

DATO: fredag 8. desember 2023

TID: kl 14.00

STED: Vabakkjen 6, Stord

SAKSLISTE

Saks ID	Tema
Sak 07-23	Valg av møteleder
Sak 08-23	Godkjenning av innkalling og dagsorden
Sak 09-23	Behandling av budsjett for 2024 Forslag til vedtak: <i>Representantskapet i Haugaland Vekst IKS vedtar framlagte budsjett for 2024.</i>
Sak 10-23	Valg av revisor Forslag til vedtak: KPMG velges til revisor for 2014

Haugesund den 8.november 2023

Ole Bernt Thorbjørnsen

Styreleder

Sigmund Lier

Daglig leder

Kopi: Haugaland kontrollutvalgssekretariat, post@kontrollutvalgene.no

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2024

[Tilbake til kursoversikten](#)

Nøkkelinno

Fra/til	31.1—1.2
Påmeldingsfrist	14.12
Pris	Kr 8 450 eks. mva. med overnatting (inkl. frokost og middag) (ikke-medl.: kr 8 950 eks. mva.) Kr 6 525 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 7 025 eks. mva.) Kr 1 322 eks. mva. for overnatting (inkl. frokost) fra 30. til 31. januar 2024
Sted	Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen
Varighet	31.1.: 10.00 - 17.00 1.2.: 09.00 - 13.00

Vi har gleden av å invitere til NKRFs 20. Kontrollutvalgskonferanse 31. januar - 1. februar 2024 og som vanlig i The Qube på Gardermoen.

Fra den første konferansen i 2005 med ca. 300 deltakere har dette årlige arrangementet vokst betydelig og etablert seg som det viktigste og største treffpunktet for kontrollutvalgene i kommunal sektor. Deltakerrekorden er fra 2020 med ca. 800 deltakere.

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontroll, revisjon og tilsyn i kommunal sektor.

Program

Onsdag 31. januar 2024

09.00: Registrering

10.00: Velkommen

- Konferansier Håkon Haugsbø og daglig leder Rune Tokle, NKRF

10.10: Åpning

- Annonseres senere

10.30: Pause

10.50: Derfor er habilitet så viktig

- Geir Lippestad, advokat Lippestadadvokatene
- Annonseres senere

11.50: Pause

12.10: Kontrollutvalgsleder i fire år – slik gjorde jeg det

- Bård Hoksrud, tidligere leder av kontrollutvalget i Bamble

12.25: Kontrollutvalgsleder de neste fire år - slik skal jeg gjøre det

- Hedda Foss Five, nyvalgt leder av kontrollutvalget i Skien

12.40: Viktigheten av kontrollutvalget sett fra KS' side

- Martin Skramstad, seniorrådgiver i KS

12.50: Samtale

13.10: Lunsj

14.10: Forvaltningsrevisjon av bærekraft i kommunene

- Øyvind Nordbrønd Grøndahl, avdelingsleder for forvaltningsrevisjon i Romerike revisjon IKS

14.55: Pause

15.15: Slik var personopplysningssikkerheten i kommunene

- Kristine Stenbro, fagdirektør i Datatilsynet
- Camilla Nervik, seksjonssjef i Datatilsynet

16.00: Pause

16.20: Tillit er demokratiets lim

- Annonseres senere

17.00: Slutt for dagen

Torsdag 1. februar 2024

09.00: Hvordan kan kommunene bidra til vår nasjonale sikkerhet?

- Annonseres senere

09.45: Pause

10.05: Ekstremværet Hans – var det bare en forsmak? Hva må kommunene forberede seg på?

- Frode Longva, assisterende direktør i CICERO Senter for klimaforskning
- Torild Fagerbekk, avdelingsdirektør, avdeling for samferdsel, plan og miljø i KS

11.00: Pause

11.20: Menneskerettigheter i kommunene

- Vidar Strømme, fagdirektør i Norges institusjon for menneskerettigheter
- Eivind Digranes, rådgiver Norges institusjon for menneskerettigheter

12.05: Pause

12.25: Kontrollutvalgets betydning for ivaretagelse av demokratiet

- Jan Erik Røsvik, politisk redaktør i Sunnmørsposten

13.00: Lunsj

Minikurs – valgfrie tilbud parallelt med hovedprogrammet [OBS krever særskilt påmelding - begrenset antall plasser]

Målgruppe: Nye ledere og medlemmer av kontrollutvalget

Onsdag 31. januar 2024 kl. 14.10 – 17.00:

A. Kontrollutvalgets formål, rolle og oppgaver, herunder kort om regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

- Bjørn Bråthen, seniorrådgiver i NKRF
- Knut Erik Lie, seniorrådgiver i NKRF
- Ellen Lange, seniorrådgiver i NKRF

Torsdag 1. februar 2024 kl. 10.05 – 11.00:

B. Lederrollen i kontrollutvalget

- Ragnhild Aashaug, seniorrådgiver i Konsek Trøndelag AS og nestleder i NKRF, tidligere ordfører i Tolga
- Bjørn Tømmerdal, daglig leder i Sunnmøre Kontrollutvalsekretariat IKS, tidligere ordfører i Ålesund

Torsdag 1. februar 2024 kl. 11.20 – 13.00:

C. Forstå det kommunale regnskapet

- Inger Anne Ankersen, daglig leder i Viken kommunerevisjon IKS og medlem av styret i Foreningen for god kommunal regnskapsskikk
- Knut Tanem, oppdragsansvarlig revisor i Revisjon Midt-Norge SA, medlem av NKRFs revisjons- og regnskapskomite og medlem av Fagkomiteen i Foreningen for god kommunal regnskapsskikk

Det tas forbehold om endringer i programmet. (sist oppdatert: 15. november 2023).

Fra Kommunal Rapport 24.07.23

Bernt svarer: – Kontrollutvalget er verken klageinstans eller domstol

Det går rykter om korrupsjon i kommunen. Er det noe kontrollutvalget bør undersøke?

SPØRSMÅL: I kommuneloven og forskriften er det angitt hvilke oppgaver kontrollutvalget har. Det jeg lurer på er om kontrollutvalget kan ta opp saker utover dette som for eksempel saker som kan ende med en personalsak. Eksempelvis når det går rykter om korrupsjonslignende atferd fra en av kommunens ansatte. Kommunen som arbeidsgiver har vel interesse av at fakta avdekkes? Hvis det ikke er noen andre ansatte som står fram som varsler, kan da kontrollutvalget ta opp spørsmålet med administrasjonen?

SVAR: Kommuneloven og forskriften gir regler om de plikter kontrollutvalget har, altså her hva som skal kontrolleres. Utvalget har ansvar for å føre en løpende kontroll med både økonomiforvaltningen og gjennomføringen av revisjon og forvaltningsrevisjon, se § [23–2 første avsnitt](#).

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Det er ikke kontrollutvalgets oppgave selv å foreta slik revisjon, utvalget skal bare kontrollere at dette gjennomføres på en forsvarlig måte. Det er med andre ord ikke utvalgets oppgave å gå inn i enkeltsaker og treffe vedtak om konkrete saksforhold.

Men slik kontroll må gjennomføres på grunnlag av kunnskap om hva som skjer konkret i forvaltningen. I § 23–2 tredje avsnitt er utvalget derfor gitt myndighet til å kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver, og til å foreta undersøkelser som det mener er nødvendig. Utvalget kan altså gå inn i enkeltsaker undersøke disse, og vurdere om de er behandlet på en forsvarlig måte, eller om det her er forhold som burde vært fanget opp av kommunens egenkontroll.

Utvalgets oppgave er her ikke å ta stilling til eller treffe vedtak om det aktuelle forholdet. Det kan innkalle folkevalgte eller tilsatte i administrasjonen til å gjøre rede for enkeltsaker, men utover det har det ingen overprøvings- eller instruksjonsmyndighet overfor noen i kommunen. Hvis undersøkelsen som foretas avdekker alvorlige feil eller mangler ved vedtak som er truffet, eller ved forvaltningens saksbehandling eller internkontroll, skal utvalget rapportere dette til kommunestyret, se § 23-5, men det er opp til kommunestyret å følge opp saken hvis det finner grunn til det.

Kontrollutvalget avgjør selv om og hvordan det vil sette i gang slik undersøkelse av konkrete saksforhold. Det er verken klageinstans eller domstol. Det er utvalgets leder som fastsetter saklisten til utvalgets møter så langt det ikke er tale om lovpålagte kontrollrutiner eller saker som en tredel eller flere av utvalgets medlemmer ønsker satt opp til behandling, se § [11–3](#). Utvalget avgjør selv hvorvidt og eventuelt i hvilket omfang det vil sette i gang undersøkelser av konkrete forhold.

I en situasjon der det som her er fremsatt påstand om korrupsjon, vil utvalgsleder og eventuelt utvalget måtte vurdere om dette blir betryggende behandlet av kommunens administrasjon, eller om det finner grunn til selv å foreta en undersøkelse av hvordan saken har blitt behandlet. Og om utvalget foretar undersøkelser av saksforholdet, er det fortsatt kommunestyret som har siste ord i saken.

Kommunestyret må kjenne sitt kontrollansvar

Hvis du er så heldig å bli valgt inn i kontrollutvalget, vil du få være med på å beslutte og planlegge ulike kontroller i kommunen eller fylkeskommunen i kommende periode.

Artikkel i Kommunal Rapport 19.09.23 – av ANNE-KARIN FEMANGER PETTERSEN - generalsekretær i Forum for Kontroll og Tilsyn

Folkevalgtopplæringen er omfattende, og det kan være vanskelig å få oversikt over alle sider ved det å være innbyggernes representant. Rollene er flere og ulike. Det er lett å identifisere seg med ombudsrollen. Den utgjør bindeleddet til innbyggerne, med sine mange måter å ivareta kontakten på.

Styringsrollen innebærer å sette dagsordenen og ta beslutninger.

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunes virksomhet, så lenge det kan defineres som kontrollarbeid.

En annen side ved styringsrollen som ofte blir oversett i opplæringen, er oppgaven med å kontrollere kommunens virksomhet. Er tjenestene gode nok? Er effektiviteten god? Driver kommunen bærekraftig?

Som folkevalgt har du et medansvar for å hente ut svar gjennom mange typer kontrollhandlinger. Allerede gjennom formannskapslovene av 1837 fikk de lokale folkevalgte kontrollerende myndighet i lokale saker.

I dagens kommunelov har Stortinget gitt kommunestyret det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Med den lokale friheten følger altså ansvaret for at det blir utført kontroll. Lokaldemokratiet bygger med andre ord på ideen om frihet under ansvar.

Europarådets charter om lokalt selvstyre, som Norge sluttet seg til i 1989, vektlegger også dette ansvaret. Her benevnes lokalt selvstyre som «lokale myndigheters rett og evne til så langt loven tillater, på eget ansvar og i lokalbefolkningens interesse å regulere og administrere en betydelig del av de offentlige anliggender».

I 2016 ble prinsippet om lokalt selvstyre og alt det innebærer, nedfelt i Grunnloven. I dag har kommuneloven en egen del som handler om kontrollansvaret.

Kommunens folkevalgte har et eget system i ryggen som legger til rette for kontrollhandlinger med påfølgende reaksjon. Det skal fremme læring og forbedring. Systemet kalles den kommunale egenkontrollen. For å få ut gode svar om hvordan kommunen oppfyller sine plikter, må egenkontrollen fungere. Det må også bevilges nok penger til kontrollarbeidet.

Den kommunale egenkontrollen er todelt. Den administrative delen utøves gjennom kommunedirektørens internkontroll. Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om sin internkontroll og om resultater fra statlige tilsyn minst én gang i året.

Den folkevalgte delen av egenkontrollen, kontrollarbeidet, utøves av kontrollutvalget.

For at kommunestyret skal kunne oppfylle sitt kontrollansvar, må kommunestyret velge et kontrollutvalg som utøver kontroll på vegne av kommunestyret.

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunes virksomhet, så lenge det kan defineres som kontrollarbeid. Dette innebærer å bestille forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser fra revisor.

Videre skal kontrollutvalget påse at årsregnskapet blir forsvarlig revidert.

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretærbistand som er uavhengig av kommunens administrasjon og revisjon. Dette sekretariatet forbereder sakene til kontrollutvalget og påser at vedtak blir iverksatt.

En god egenkontroll krever samspill mellom aktørene. For at det skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både egne og hverandres roller.

Kontrollutvalget har ikke myndighet til å fatte vedtak som binder kommunedirektøren. Kontrollutvalget kan informere og innstille til kommunestyret, som kan fatte slike vedtak.

Kommunedirektøren kan uttale seg om kontrollutvalgets undersøkelser, men hen kan ikke styre hva som skal kontrolleres.

Kontrollutvalget kan heller ikke overprøve politiske prioriteringer som er gjort av kommunestyret. Utvalget kan likevel uttale seg hvis kommunestyret har truffet, eller er i ferd med å treffe, et vedtak som vil være ulovlig.

Hvis du er så heldig å bli valgt inn i kontrollutvalget, vil du få være med på å planlegge ulike kontrollhandlinger, som forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, i kommende periode.

Da vil du bidra til å legge føringene på hvor kontrollen skal settes inn: Hva får innbyggerne igjen for skattepengene? Er resultatene gode nok i skolene? Følges lover og regler i barnevernet? Er effektiviteten god i de tekniske tjenestene? Foretar kommunen bærekraftige anskaffelser?

God egenkontroll er det som må til for å svare på disse spørsmålene. Da er det viktig at kommunestyrets kontrolloppgave og kjennskap til kontrollutvalgets rolle ikke nedprioriteres i folkevalgtopplæringen.

Lykke til med folkevalgtopplæringen!

Jon Tomas Danielsen

Lindeveien 51

4314 Sandnes

Kontroll- og kvalitetsutvalget i Karmøy kommune

c / o Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS

Postboks 57

5575 Aksdal

Sandnes, 20.11.2023

Varsell/anmodning til Kontroll og kvalitetsutvalget i Karmøy kommune

I juni måned 2020 søkte jeg om tillatelse til å bygge naust på eiendommen gnr 38 bnr 82 i Karmøy (Syre), Saksnummer 20/4518

Kommunen har enda ikke fattet vedtak i saken.

Situasjonen er fastlåst som en følge av at bygningsmyndigheten ikke behandler saken.

At søknaden enda ikke er blitt behandlet, antar jeg er et brudd på saksbehandlingsreglene og i strid med god forvaltningsskikk. Kommunens unnlattelse av å fatte vedtak i saken får stor betydning for min rettslige posisjon i forhold til klagerett mv.

Til orientering om saken, legger jeg ved kopi av klage datert 10/3-2021 og Statsforvalterens vedtak av 3/6-2022.

På Statsforvalterens vedtak side 3 nederst fremkommer følgende:

Statsforvalteren oppfordrer kommunen til å fatte vedtak i saken.

Det har vist seg at kommunen ikke har fulgt Statsforvalterens oppfordring. Det er ikke gitt noen forklaring på denne unnlattelsen. Dette har ført til at saksbehandlingstiden nå er inne i sitt fjerde år. Jeg mener at dette ikke er holdbart og bryter med god forvaltningsskikk. Jeg har håp om at kommunens Kontroll- og kvalitetsutvalg kan gjøre noe med denne utfordrende situasjonen.

På denne bakgrunn anmodes Kontroll- og kvalitetsutvalget i Karmøy om å ta saken opp med bygningsmyndigheten i kommunen slik at det nå blir tatt en avgjørelse i saken.

Med hilsen

Jon Tomas Danielsen

Vedlegg:

Klage av 23/6-2021

Vedtak av Statsforvalteren datert 3/6-2022

Jon Tomas Danielsen

Lindeveien 51

4314 Sandnes

Statsforvalteren i Rogaland

Postboks 59

4001 Stavanger

Sandnes, 23.06.2021

Klage over Karmøy kommunes avvisning av min klage til Statsforvalteren datert 10.03.2021 (Dok nummer 20/4518-9).

I februar 2020 søkte jeg om å få oppføre naust på eiendommen min i Karmøy.

Reguleringsplanen for området tillater oppføring av naust, men kommunen kan bestemme at søkeren skal oppfylle rekkefølgekrav som opparbeidelse av veg, turveg og parkeringsplass for de som benytter området.

Jeg har hele tiden ment at reguleringsplanen ikke gir hjemmel til å pålegge meg å opparbeide veg, turveg og parkeringsplass i området. Hovedbegrunnelsen for mitt syn er at min eiendom ligger slik til at den ikke vil ha behov for at det opparbeides veier og parkeringsplass. Min eiendom har allerede annen veg og parkeringsplass på egen grunn.

Karmøy kommune har ikke vært enig i dette og mener at jeg som betingelse for å bygge et naust må opparbeide veier og parkeringsplass for hele området. Dette er kommet til uttrykk i kommunens skriftlige henvendelse til meg.

Bevis: Brev av 23.02.2021

I brevets fjerde avsnitt fremkommer det følgende:

"KOMMUNEN KONKLUDERER MED AT KRAVET TIL OPPARBEIDELSE OPPRETTHOLDES."

Som det fremgår bestemmer kommunen her at kravet om opparbeidelse av veier og parkeringsplass opprettholdes. Dette er etter min mening en avgjørelse som er truffet under utøving av offentlig myndighet og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer.

Dette er en avgjørelse som kan påklages til Statsforvalteren i Rogaland. Det er en svært tyngende betingelse ettersom den opparbeidelse det er tale om er betydelig, og på andre personers grunn.

Det kan ikke være avgjørende at kommunen unnlater å kalle dette et vedtak. Etter min oppfatning er dette en avgjørelse som får betydning for min rettslige og økonomiske stilling. Det bør ikke være slik at kommunen avskjærer adgangen til å klage ved å kalle avgjørelsen et brev som ikke kan påklages. Man må se på realiteten som er at kommunen opprettholder kravet om opparbeidelse av veier og parkeringsplass. Dette er et enkeltvedtak.

Hovedspørsmålet i denne saken er om kommunen har anledning til å pålegge meg denne opparbeidelsen. Det er spørsmålet om opparbeidelse av veger og parkeringsplass som skal avgjøres i klagen. Jeg mener således at min klage av 10.03.2021 ikke skal avvises, men tas under realitetsbehandling først i kommunens politiske utvalg. Fører den ikke frem der, skal den sendes til Statsforvalteren til avgjørelse.

Jeg vil derfor i denne klage be om at klagen ikke avvises, men tas under realitetsbehandling.

Jeg legger til grunn at sakens dokumenter og spesielt klagen følger saken videre

Med hilsen

Jon Tomas Danielsen

Vår dato:

03.06.2022

Vår ref:

2021/10413

Deres dato:

15.10.2021

Deres ref:

20/4518

Karmøy kommune
Postboks 167
4291 KOPERVIK

Kontakt saksbehandler

Knut Ragnar Slettebø, 51568951
knrsl@statsforvalteren.no

Klageavgjørelse i byggesak – gnr. 38 bnr. 82, Karmøy kommune – tiltakshaver: Jon Tomas Danielsen

Tiltakshaver har påklaget kommunens vedtak om å avvise klagen på brevet sendt til tiltakshaver 23.02.2021. Statsforvalteren opprettholder kommunens vedtak.

Vi viser til kommunens oversendelse av 15.10.2021 og beklager lang saksbehandlingstid.

Sakens bakgrunn

Tiltakshaver har i brev datert 29.09.2020 argumentert for hvorfor det skal gis tillatelse til oppføring av naust på vedkommendes eiendom uten at det kan stilles krav om opparbeiding av kjøreveg og parkeringsplasser med videre. Brevet ble besvart av Karmøy kommune i brev datert 23.02.2021. Svaret til kommunen ble påklaget av tiltakshaver i brev datert 10.03.2021, da det hevdes at brevet gir avslag på byggetillatelse og dermed må regnes som et enkeltvedtak.

Karmøy kommune fattet 11.06.2021 følgende vedtak:

«Kommunen avviser klagen.»

Vedtaket ble påklaget av tiltakshaver i brev datert 23.06.2021. Klager viser til at det i brevet fra kommunen er tatt inn følgende passasje: «Kommunen konkluderer med at kravet til opparbeidelse opprettholdes.» Denne formuleringen må tolkes slik at kommunen her bestemmer at kravet om opparbeidelse av veier og parkeringsplass opprettholdes. Dette er en avgjørelse truffet under utøving av offentlig myndighet, og som er generelt eller konkret bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer. Betingelsen er svært tyngende.

Det kan ikke legges avgjørende vekt på at kommunen unnlater å kalle brevet et vedtak. Man må se på realiteten, som er at kommunen opprettholder kravet om opparbeidelse av veier og parkeringsplass. Klagen av 10.03.2021 skal ikke avvises, men tas under realitetsbehandling, først i kommunens politiske utvalg. Fører ikke klagen frem der, skal den sendes til Statsforvalteren til avgjørelse.

Karmøy kommune behandlet klagen 15.10.2021 og opprettholdt kommunens tidligere vedtak.

Statsforvalteren viser for øvrig til sakens dokumenter.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren legger til grunn at klagerne har klagerett og at klagefristen er overholdt, jf. forvaltningsloven (fvl.) kap. VI og plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-9.

Ved behandling av klagen kan klageinstansen prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til kommunen for hel eller delvis ny behandling.

Denne saken gjelder hvorvidt brevet Karmøy kommune sendte til tiltakshaver 23.02.2021, skal regnes som et enkeltvedtak. Vi går derfor ikke inn i det underliggende saksforholdet.

Hva som skal regnes som enkeltvedtak, går frem av fvl. § 2 første ledd bokstav a og b. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

«I denne lov menes med:

a) vedtak, en avgjørelse som treffes under utøving av offentlig myndighet og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer (enkeltpersoner eller andre private rettssubjekter);

b) enkeltvedtak, et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer;»

For at det skal foreligge et enkeltvedtak, er det med dette en forutsetning at utsagnet oppfyller betingelsene i fvl. § 2 første ledd bokstav a. En av betingelsene som går frem av fvl. § 2 første ledd bokstav a, er at det må dreie seg om en «avgjørelse.»

Ordlyden «avgjørelse» peker i retning av at det må tas endelig standpunkt til noe. Dermed trekkes det en grense mot utsagn som ikke innebærer avgjørelse av et konkret saksforhold, for eksempel rene deskriptive utsagn eller råd, veiledning og uttalelser mv., jf. NOU 2019: 5 s. 317.¹

Brevet tiltakshaver mottok 23.02.2021, er utformet som et ordinært svarbrev. Det er ikke gitt uttrykk for at det er fattet noe vedtak, og brevet inneholder ikke rettslige drøftelser av særlig omfang. Disse forholdene tilsier at brevet må regnes som råd og veiledning, og dermed ikke faller inn under «avgjørelse»-begrepet i fvl. § 2 første ledd bokstav a.

Samtidig er det i brevet særlig én formulering som har et mer bindende preg. Det er slik klager peker på, i fjerde avsnitt vist til at «[k]ommunen konkluderer med at kravet om opparbeidelse opprettholdes.» Denne formuleringen kommer i fortsettelsen av en påpekning om at det vil være mulig å spre kostnadene med en utbygging på de berørte grunneierne, slik at ikke tiltakshaver må bære denne kostnaden alene.

Lest i sin sammenheng må det siterte utsagnet forstås slik at det henviser tilbake til tidligere diskusjoner om opparbeidelse, og at den tolkningen kommunen har gjort gjeldende tidligere, fortsatt gjelder. I dette ligger dette imidlertid ikke noe endelig standpunkt til spørsmålet, men snarere en oppfordring til tiltakshaver til å ta opp spørsmålet i forbindelse med søknad om tillatelse,

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2019-5/id2632006/>

der kommunen tar endelig stilling til spørsmålet. Hensynet til forvaltningens veiledningsplikt, jf. fvl. § 11, tilsier at forvaltningen i stor utstrekning bør kunne uttrykke seg om tolkningen av reguleringsplanbestemmelser uten at det anses som bindende vedtak. At dette var ment som en veiledning om videre saksgang, går også tydelig frem av sammenhengen:

"Kommunen konkluderer med at kravet om opparbeidelse opprettholdes. For å komme videre i saken, kan du endre søknaden til rammesøknad, så vil kommunen kunne behandle saken. Vi kan da gi en rammetillatelse med vilkår om opparbeidelse etter reguleringsplan, og du vil da kunne påklage vilkåret dersom du mener at vilkåret er urimelig/feil. En evt. klage vil bli oversendt hovedutvalg teknisk og miljø, og evt. videre til Statsforvalteren i Rogaland for overprøvelse av vilkår. En endring til rammesøknad vil ikke ha noe å si for gebyret, da saksbehandlingsfristen uansett er overskredet og kommunen ikke kan ta gebyr i saken."

Statsforvalteren har etter dette kommet til at brevet Karmøy kommune sendte 23.02.2021, ikke er en «avgjørelse,» jf. fvl. § 2 første ledd bokstav a. Det er da heller ikke å regne som et enkeltvedtak, og det var da riktig av Karmøy kommune å avvise saken, jf. fvl. §§ 28 og 33.

Statsforvalteren vil ellers bemerke

Karmøy kommune har i e-post av 25.06.2020 skrevet følgende til tiltakshaver:

«For at vi skal kunne behandle søknaden videre må vi få oversendt bekreftelse på at søknaden skal omhandle opparbeiding av kjøreveg, P1 og turveg, i tillegg til oppføring av to naust. Tiltaket må ha nabovarsling som dekker hele tiltaket, da inkludert kjøreveg/P1/turveg.»

Nekter kommunen å behandle tiltakshavers søknad om tillatelse under henvisning til at det ikke er søkt om det ovennevnte, vil det innebære at det foreligger en avvisning som skal regnes som et enkeltvedtak, jf. fvl. § 2 tredje ledd. En slik beslutning vil utløse klagerett for tiltakshaver, jf. fvl. § 28 første ledd.

Av kommunens brev av 23.02.2021 går det frem at tiltakshaver kan endre søknaden til rammesøknad for å komme videre i saken. Slik Statsforvalteren vurderer det, er dette ikke mer enn en oppfordring om å velge en slik fremgangsmåte.

Dersom brevet skulle tolkes som en bindende avgjørelse, vil likevel ikke konsekvensen av dette være at det utløses en klagerett for tiltakshaver. Et krav om rammetillatelse vil nemlig ikke være et enkeltvedtak, men en prosessledende beslutning uten direkte betydning for rettighetene og pliktene til tiltakshaver, jf. fvl. § 2 første ledd bokstav b.

Velger derimot kommunen å avvise søknaden under henvisning til at det ikke er søkt på riktig måte, vil selve avvisningsvedtaket være et enkeltvedtak som utløser klagerett for tiltakshaver, jf. fvl. § 2 tredje ledd og § 28.

Statsforvalteren vil oppfordre kommunen til å fatte vedtak i saken. Fremgangsmåten med rammetillatelse kan velges «[e]tter søkeres ønske,» og hensikten er å ivareta tiltakshavers interesser, jf. Rundskriv H-1/10 pkt. 6.4. Vi kan dermed ikke se at kommunen kan kreve at tiltakshaver søker om rammetillatelse.

Statsforvalteren har med unntak av det ovennevnte ikke vesentlige merknader til kommunens lovforståelse og opprettholder kommunens vedtak.

Vedtak:

Statsforvalteren stadfester kommunens vedtak av 11.06.2021.

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket kan ikke påklages til overordnet forvaltningsorgan, jf. fvl. § 28.

Christina Tangen Bendikssen
fagleder/juridisk seniorrådgiver

Knut Ragnar Slettebø
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Jon Tomas Danielsen	Lindeveien 51	4314	SANDNES
ATLE ULRIKSEN BYGG AS	Bersagelveien 41A	4311	HOMMERSÅK

Jon Tomas Danielsen
E-post: jtdanielsen@gmail.com

Deres ref.	Deres dato	Vår ref.	Dato
		23/312/33/skh	22.11.2023

TILBAKEMELDING PÅ HENVENDELSE TIL KARMØY KONTROLL- OG KVALITETSUTVALG

Vi viser til din e-post til Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg. E-posten er mottatt og registrert av sekretariatet. Utvalgsleder og kommuneadministrasjonen er orientert om din henvendelse.

Henvendelsen din vil bli lagt frem for utvalget til vurdering. Dersom utvalget vil gå nærmere inn på det som henvendelsen gjelder, vil du kunne se dette i møteprotokollen som du finner på hjemmesiden til kontrollutvalgssekretariatet. Brevet ditt vil bli lagt fram for utvalget som orienteringssak i møtet 29.11.23.

Kontroll- og kvalitetsutvalg har kun har plikt til å behandle de sakene som kommunestyret ber de om, eller der det går frem av forskrift om revisjon i kommunene. Når det gjelder henvendelser fra andre enn kommunestyret eller revisjon, må kontroll- og kvalitetsutvalget selv vurdere om de vil prioritere å se nærmere på det henvendelsen tar opp. Kontroll- og kvalitetsutvalget sine oppgaver er omtalt i «*Forskrift om kontrollutvalg og revisjon*». Utvalgets primæroppgaver er å sørge for at kommunen har en forsvarlig regnskapsrevisjon, at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt andre oppgaver på et overordnet nivå knyttet til systemkontroll.

På generelt grunnlag kan man si at det er utenfor kontroll- og kvalitetsutvalget sitt mandat og reglement å behandle henvendelser som gjelder klagesaker, saker som er til behandling i rettsapparatet, uenighet i politiske vedtak eller varsler etter Arbeidsmiljøloven kap. 2a.

Din henvendelse vil mest sannsynlig bli vurdert som en enkeltsak og vil derfor ikke ligge innenfor utvalget sitt mandat.

Vi takker for henvendelsen. Du vil ikke få ytterligere tilbakemelding fra utvalget. Sakskart og protokoller finner du på nettsidene; www.kontrollutvalgene.no

Med vennlig hilsen

Sjur Hatlen
Utvalgssekretær

Kopi: Karmøy kommune